

૨૦૫૯૩

શ્રી હરીવર, કૃપા-પ્રસાદ.

મહાપ્રભુભાઈ

વખાલ—

જી. કે. શર્મા.

हरी ॐ

श्री नारायण कीर्तन समाज

भक्ति

मनेमेबरसाधक

सुखहुने प्रपत्ति वश

मजते प्रपन्न प्रिय.

श्री हरीवर, कृपा-प्रसाद

अंक १६७६ ना चैत्र शुद्ध पुष्यमा.

नोटाकन मथालक

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૫૨૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ રશિયર દુપાપસેાદ

વિષય ૬-૧૪

હરી: ૪૪ તત્સત્

શ્રીહરીવર

કૃપાપ્રસાદ.

—*—
તત્સદ્ બ્રહ્માર્પણં મસ્તુ:

જય, શ્રી ગુરુ બોધ ધારી, શંકર, માર્ગ કમલ્ય માળા મંત્રે ઢળતું
પ્રીતમ, પ્રપત્તિ પ્રીય ભરતું, ચણામૃત, પ્રશી લેવા સ્નેહવશે ઢળતું
પરમ, સ્વ, ઉપાય, વિરોધી, કળ, સ્વરૂપ તત્ત્વશને પ્રીતિ દે
પ્રીતમ કૃપાનુભવ, ભરતો, પ્રસાદ, પ્રશી લેવા પરમ પ્રીતિ દે

શ્રીમન્નયરણસરોરહભૂંગ

૨

ૐ હરીઃ ૐ

તત્સદ્ ગ્રાહ્યે નમઃ

પ્રસાદ પ્રાપ્તિ સ્વરૂપ

૧	૨	૩	૪
જય,	પ્રસાદ	સ્વરૂપ,	સ્તવનો,
અર્થ પંચક ગાનપાત્રે કરવાં;			

૧	૨	૩	૪	૫
પુજન,	દર્શન,	પ્રસાદ,	આર્તિ,	સ્તવનો
પુષ્પાંજળી, સઃધરવાં				

૧	૨	૩
નીશ્ચય,	શરણાગતિ	પ્રાપ્ત્ય,
પ્રસાદ, સ્વરૂપ ધ્યાન યયને રહેશે		
પ્રસાદ	પ્રીતિ	પ્રપત્તિવશ જન અહોભાગી કરે

હરીવર કૃપાપ્રસાદ.

શ્રી જ્યાષ્ટક.

લલિત.

જય સદા રહો, માત તાતનો;
 જય સદા રહો, પર્મ પ્રાપ્તનો.
 જય સદા રહો, ઐષ્ટ પંથનો;
 જય સદા રહો, શાસ્ત્ર ખ્યાતનો.
 જય સદા રહો, શર્ણુવંતનો;
 જય સદા રહો, રનેહવંતનો.
 જય સદા રહો, નિત્ય લ્હાવનો;
 જય સદા રહો, નિત્ય ભાવનો.

જય સદા વહો, સ્નેહ વર્ષવા;

જય સદા વહો, નિત્ય દર્શવા.

વરતાં શ્રી જયમાળને, વિજય વર વરાય;

વિશ્વ વાટે વરવા વરૂં, વિશ્વપતિ વરદાય.

ૐ હરીઃ ૐ તત્સત

શાદુલ વીકલિત ૭૬.

શાન્તં શાશ્વતમપ્રમેયમનંધં, નિર્વાણ. શાંતિપ્રદં
 બ્રહ્મા શેષ સુરેન્દ્ર સેવ્યમનિશં, વેદાંત વેદ્યં વિભુમ્
 રામારવ્યં જગદીશ્વરં જગગુરું, માયા મનુષ્યં હરિં
 બંદેઽહં તત્પ્રસાદાત્ ભવતુમે મત્કી શરણ્યા અય

શ્રી હરીઃ ॐ તત્સત

પ્રસાદ સ્વરૂપ.

વિશ્વ, પતિ વર માટે, વિધન, વિદારણ વડી વીધાવાળા;
 વિજયકર, વંદી વીકૃતના, વંદુ, વરત્રય વરવા વિશ્વપાળા.
 જયશ્રી સચ્ચિદાનંદ, સર્વસ્વ સેવ્ય સ્વામી સદ્ સુખાળા-
 સંન્નીધ સેવે સ્વીકારી, સદ્સનેહી સ્થાપો શર્ણુપાળા.
 શ્રીહરીવર સ્વામી, શોહાવું શીર પદ શરણ્ય મમધારી;
 સખાસુત શ્રી શેવક, સમસ્થાને સ્થાપી સૃજ્ઞે સેવ ધારી.
 કૃપા કરો કરણાણુ, કરણા દ્રષ્ટી કઠીણુ કટ્ટી કાપે;
 કૃપાનુભવ કેશવ કર્તા, કામના દેવી કૌંકર કલેશ કાપે.
 પ્રસાદ પુરણાનંદ જો, પ્રપત્તી પરણી પ્રપન્ન પ્રેમે પામે;

પુરો પ્રચુત પ્રેમ પથે, પુતીત પદ પંક જે પરમ પામે.

પામે પરમ પ્રેમે પ્રપન્ન, શ્રી હરી ભક્ત વરદાય;
અશરણ અગતિ આળને, કૃપા પ્રગટ ઉપાય.

સન્નિધાનંદકી જય!!!

શ્રી ગુરુસ્તવન
સ્વરૂપ સ્તાવન.
પ્રભાત.

જય ગુરુ, જય ગુરુ, સન્નિધાનંદ ગુરુ, ભવદ્ધી હુમતો આવ્યો શરણે.
આધ, આધ્યાત્મિક, વૈદિક, લૌકિક, સ્વરૂપ મહિમા મહન વિશ્વે વરણે.
સત્ય જ્ઞાન સંરક્ષક, સત્ય શ્રેય દર્શક, સત્ય પૂર્ણ અનુભવ વરતા.

ગુરુ ગોવિંદ એ ઘડતે ભવ સ્વરૂપ, ભાવનાવશે જન શ્રેય ભરતા;
 ગુરુ નામ રૂપને, ગુણ વચન પાનથી, ગુરુ દર્શન રૂપા હાંચ ધરતા.
 સહાય નહોં અન્યની આત્મને વિશ્વમાં, આત્મ સહાય ગુરુ ચરણે રળતા
 આત્મ પ્રગતિ બળ, મુક્ત કળ પામતા, નિર્વિકાર પૂર્ણ સ્વભાવિક ઠરતા
 ભક્ત પ્રીતમ, પરાત્પર ગુરુ ભેટ એ. પરમ સંનિધી આનંદ ભરતા.

શ્રી માતૃ સ્તવન. પ્રભાત.

જય જયે જય જયે અખિલ ક્રમે ધારિણી
 શરણ ઉદ્ધારણી વિશ્વમાતા;
 શરણુ છું, શરણુ છું, ભવદધિ કુમતો.
 પીતૃ શરણે ધરી અનરો ત્રાતા.

કર્મ, ને જ્ઞાનથી, બકિત, યોગ પંથથી,
 ધ્યેય ધ્યાને જનો શ્રેય ધારે;
 ધર્મને કર્મહીન, સંત શ્રેય દાર હીન.
 મતી ગતી રતી વીન કાણુ તારે.
 જગપીતા શરણથી, અભય આનંદ મળે,
 પણ દયા ન્યામથી લાભ આપે;
 અધિક અપચાર છે, ક્યારે હું ભોગવું.
 નવનવા ઉદ્ભવે કાણુ કાપે.
 અશક્ય છે છૂટવું, ન્યામને નીજ જળે,
 દયાજળે છુટવા કેમે જાઉં;
 દુષિત આકાળ છે, અમિત ચીત હાલ છે.
 સુ... ચીન સન્નીધી કેમ, થાઉં.

નીરખી છે વીચમાં, દયાવંત માતને,

નીચે આપનું શરણ ચઢાઉં;

શ્રેષ્ઠતમ સ્વામી શ્રીય, અખીલ જગમાત છે,

માતૃના સ્નેહને રાગી ધાઉં.

ઉપાય એ યુક્તિ રૂપ, બળ નહિં કળ સ્વરૂપ,

એજ શરણાગતિ વસ્ત્ર થાઉં;

તારશે, ધારશે, નહી શીથ મારશે;

સ્નેહ વાત્સલ્ય જ્યાં થું મુંઝાવું.

બ્યથિ, સમથિ સૌ સ્મૃતિ છે આપની,

બદ્ધ, ચેતન તણી છેજ માતા;

દેવના દેવની દિવ્ય, પટરાણી છે, વિશ્વની મમતણી—અશરણ્ય શરણ-ત્રાતા.

અભિમત અનુરૂપ, સ્વરૂપ રૂપગુણને, વિભવ ઐશ્વર્ય શીલ આદી ધર્તા;
 સંખ્યા નહિ અનવધિક, ગુણક્રમ્યાણુથી, ઉભય એકાત્મક વીરવે વર્તા.
 ઉભય છો એકરૂપ, અરચિત વિશ્વદ રૂપ, એક જ્ઞાને પીતુ ચણે ઠારો;
 પરમ એકાંતિક અને આત્મંતિક, બકિતને જ્ઞાન એ પરમ ધારો.
 એક છાયાસથી, નિત્યસેવ આશથી, બાળને ચરણનું શરણ આપો;
 ભક્ત શ્રેય કારિણી, અશ્રેય નીવારણી, ધટીત પ્રપન્ન પ્રીય ધ્યેયે સ્થાપો.
 જય જયે જય જયે

પરમસ્વરૂપ

સર્વેશ્વર સ્તવન.

સર્વેશ્વર સ્વરૂપ.

પ્રભાત.

શ્રીહરી શ્રીહરી, શ્રીહરી શ્રીયતી, શ્રીનીવાસાહરી વિશ્વત્રાતા,

જનપતિ જમપતિ સુરપતિ કેશવા, અખિલ સર્વેશ છે પીતૃ માતા.
 સત્યચિદાત્મા સ્વતંત્ર પરમાત્મા, શરીરી, અંશ, વિશ્વરૂપ, વિશ્વરવામી
 જ્ઞાન જ્ઞાનંદને હેય કલ્યાણમય, અનંત દિવ્ય નિરાકાર અનામી.

રૂપ

રૂપ સાદારમાં, દિવ્યરૂપ ગુણથી, વિભવ બુદ્ધ રૂપમાં પ્રગટ થાતા;
 નિત્યને મુક્ત બદ્ધ, દિવ્યજ્ઞાન દૃષ્ટિથી, ભાવનાવશ થે, સન્નીધ ધાતા.
 અનંતને અકથરૂપ, તેહ ગુણ તે સ્વરૂપ, અનંત અદ્વિતીય ઐશ્વર્યધારી;

“ ગુણ ”

અનંતગુણ હૃદયી, પડુ તેજ સંપત્તી, શૌચીલ્ય, માર્દવ, સૌહાર્દ ગુણભારી,
 સામ્ય, માધુર્યને, ગાંભીર્ય, ચાતુર્ય છે, સ્યૈર્ય, ધૈર્ય, શૌર્ય ગુણ ભર્તા;
 ગુણ લીલા વિભૂતી, સ્વરૂપે એમ નથી દત્તી
 પ્રીતિ પ્રપત્તી સમ જન વર્તા.

“ આભુષણ ”

અનંત આશ્ચર્યમય, સત્ય સૌગંધ્યમય, સ્પર્શથી મુખમયી ભૂષણ ધર્તા,
કિરીટ ચૂડાવતંસ, મુક્તાખંધ, કુંડળો, હાર નુપુર, કાંચી અંજર વર્તા.

“ આયુષ ”

મોક્ષ પ્રદ શંખને, ચક્ર નિખંધ છે, કોમુદકી સ્ફુલિત, સહારે કાવે,
સૃષ્ટિ ખીજ પદમને, ખડ્ગશર દિવ્યએ, સ્વ અનુરૂપ ધરી અંગ શોહાવે.

“ શ્રી સ્વરૂપ ”

શ્રીચરણ શોભતું, નિત્ય વૃક્ષસ્થળે, શ્રીનિવાસા પતિ શ્રુતિ ભાષે,
ભુ, નીલા નાયક, અનંત આશન ગૃહી, સ્મૃદ્ધિ શોભા દિવ્ય એજ દાષે.

“ અનુચર ”

સ્વરૂપ સ્થિતિ અને, પ્રવૃત્તિ નીજ આધીને, નિત્ય સ્થાને નિત્ય મુક્ત વસતાઃ
આશનો, વાહનો, વીવીધને અનંત છે, અનંત પરિબળ ચરણ સેવે મચતા.

“ પરમપદ ”

મન અને વાણી જ્યાં, જન પહોંચે નહીં, સ્વરૂપ સ્વભાવ અનંત વિભવ
ધારી;

અનંત ઉપભોગને ઉપકરણ દેવી જ્યાં,
નિત્ય નિરવંધ પરમ સ્થાન ભારી.

“ સર્વેશ્વર પદ ”

સ્વરૂપ સ્થિતિ અને પ્રવૃત્તિ સંકલ્પથી, સત્ય કામ સત્ય સંકલ્પી કલાવો;
કર્તા ભર્તા સંહર્તાને પરમ છો, પાપ્ય સર્વશુ નીયમની કાવો.
અર્થાના કલ્પને, આપત્તે છો સગા, આશ્રીત વાતસલ્ય દધી ભાવો;
આપ સમ આપ છો, અખિલ જગ આપ છો,
બાળ ધર્મે વડું તે નીભાવો.

માતૃ ચરણ શરણથી, પીતૃ ચરણ શોધતો,

અશરણ્ય શરણ, પ્રેમ આવ્યો,

ભક્ત પ્રીતમ, યુગલ પદ કમળે સદા

રથાપી પ્રપન્ન પ્રીય દ્યેયે ભળાવો.

“ સ્વ સ્વરૂપ ”

“ પ્રભાત ”

સેવ્ય છો સેવ્ય છો સેવ્ય સર્વસ્વ છો, દેવનાદેવ અદ્વીતિય સ્વામી,
શીષ્ટ શાસન થકી, આપનો હુંજ છું, ચાહું જનવા ધરીત થોગ્યે નામી.
અન્ય છું, અંગ છું, અંશ છું, આપ તે, આપ મય આપનો ધરીત થાઉં;
બીજનરૂપ દાસને સ્ત્રી સુત ભાવથી, શીષ્ટ સેવો કહો કયાંય ધાઉં.

આપ આનંદ જતાં, ધર્મે વિમુખ થતાં, દાન પરાધીન બની અન્યે
ભટક્યો;

કાયા મંત્ર વાણીથી, પ્રવર્તી અપચારમાં, હિતના માર્ગને નાથ પટક્યો.
નોંદી સૌ ધર્મને, સ્નેહી પંથ સર્વને, અકૃત્ય કરણે બનતાં અભાગી;
વેદ અંગ વચનથી, ગુરુ બોધ કથનથી, જાણતાં સ્નેહીને થયો છું રાગી.
માત ને તાત સ્ત્રી પુત્રને બંધુઓ સખા વીધા દ્રવીણ સર્વ કહાવો;
દેવના દેવને પૂજ્ય અઢીતિય છો, શીષ્ટ શાસન થકી સર્વસ્વ દાવો.
પારબ્રહ્મ ભોગવું, અનારબ્રહ્મ બાકી તે, સ્નેહ કૃપા વશે દૂર થાયે;
એક ક્ષમા યાચવા, નીપિદે અરાચવા, શરણ છું એજ છે મૂળ ઉપાયે.
આત્મ પરમાત્માનું, પ્રકૃતિ આત્માનું, અધરીત જ્ઞાનથી દીન કાવ્યો;
સત્ય રાગી બનું અસત્ય લાગી થતાં, કૃપા એ યાચતો શરણે આવ્યો.

અધમ ઉદ્ધારતા, ભવભય ટાળતા, પતીત પાવન પરમ પૂજ્ય ભર્તા;
 સાધન નવ ચહે, શરણુથી અનુગ્રહે, સર્વ ભાવે અને આંસુ દર્તા.
 વચને આતુર બની, પૂર્વની પ્રીત ચણી, અખિલ મમ તાત છો સ્નેહે બાળ્યો.
 તારવો મારવો વીપત્તે ઉગારવો, દારવા ચરણમાં કરોને ફાળ્યો.
 સેવા સાધન થતાં, નિત્યમય દર્શતાં, નિત્ય સન્નીધતા શાંતી થાયે;
 શાસને વશ ઠરી, આપ ઉચ્ચ વરી, સત્ય સેવન સદા ખાળ ચઢાયે.
 પ્રણુત જન આરતે, આપ રક્ષક બની, અગણીત જન કર્યા સત્ય ધારી;
 ભક્ત પ્રીતમ કરો ધર્મ આ સફળ તો, નીજ અંગે ઠરું સન્નીધકારી.
 સેવ્ય છો સેવ્ય છો સેવ્ય.

પ્રભાત.

ઉપાય સ્વરૂપ.

શરણુ છુ, શરણુ છુ, શરણુ છુ શ્રી વરા,

સન્નિધાદાનંદ મુને ચરણે રાખેા;

મમ પ્રિય, મમ પ્રિય, મમ પ્રિય વાક્ય એ, શ્રીમુખે પ્રેમથી નાથ બાપેા.
 કર્મને જ્ઞાનથી, ભક્તિયોગ પંથથી, પરમ ધ્યેય પ્રાપ્તી છે શીઘ્ર વદતા;
 કળીમય કલેશથી, દુષિત ચિત્તવેષથી, મતી મતી રતી વીન સર્વ પડતા.
 ધર્મને કર્મ દેશ તીર્થને સંત દાર, મંત્ર ને તંત્ર સૌ શક્તિ હારી;
 અનેક મતવાદથી, અમિત વૃત્તિ થતાં, સાધન સદાય વીન વૃત્તિ હારી.
 શરણુ છુ આપને, નીજકામ જાપને, રતેહ રટતાં કૃપાપાત્ર થાતાં;
 કેમ તબશેા મને, નહીં કદી એ બને, દહ કયું શ્રીમુખે વેણુ વદતાં

શરણું છું વાણીથી, એજ ઉચ્ચારતો. અગતિ અશરણ્ય શરણું આવ્યો;
 અન્ય સંધન નથી, છુટ છો માહરા, મીઠી દટ્ટી કરી કરશો ભાવ્યો.
 ન્યાયને દયા બળે શરણે ઉદ્ધારતા, ન્યાય નીજ બળ થકી નીચે ભટકું;
 દયાબળ આશ્રયી, દયાવલી માતૃતા, સ્નેહથી સ્થાપતા ચરણે અટકું.
 માત ને વાત સ્ત્રી, સુતને બંધુઓ, ધન ધાન્ય ગૃહ શરણે છોડી;
 કર્મને ધર્મની અક્ષર ભાવના, ત્યાગી આપ ચરણમાં પ્રીત જોડી.
 ઉભય ચણાવિદો પારમાર્થિક પ્રદા, પડ વિષ પ્રપત્તિ અંગ પ્રપન્ન થાતાં;
 ભક્તિ, જ્ઞાન, પરમથી, નિત્ય સન્નિધ હરી નિત્ય જ્ઞાનંદ ધ્યેય સમ્યે પાતાં.
 ઉપાય એ અધે મળ્યો, નીચે સ્વીકૃત કરો, આપનો છું અરજ ઉરમાં ધરશો;
 ભક્ત પ્રીતમ, ચરણ શરણના ખીરદથી, બવોભવ સ્નેહથી સ્થીર કરશો.

પુરુષાર્થ સ્વરૂપ. પ્રભાત.

સ્નેહરશ પાને તું, શરણ્ય શ્રી હો વરા, નિત્ય સેવન કૃપા દ્રષ્ટી ભરશે,
 પરમ આન દના, નિત્ય સન્નિધ વીના, અન્યથી મન નહો વિશ્વે ભરશે.
 ઐહિક પારમાર્થિક, પરમ પુરુષાર્થને, વીવીધ નામે રૂપે શીષ્ટ દાખે;
 ધર્મ ને અર્થ કામ, આત્માનુભવ નામ, પરમની પ્રાપ્તિ ચતુર્વિધે બાખે.
 કર્મ ને ભક્તિયોગ, જ્ઞાન આદિક જોગ, પરમ પુરુષાર્થમાં નાચ ધરશે;
 પરમ પુરુષાર્થ છો, મોક્ષધ્યેય અમતણા, એહ નીશ્ચય ધટીત યોગ્ય ભરશે.
 પરમ પારમાર્થિક, યુગલ ચર્ચાવિદો, ખટ અંગે પ્રપત્તિવશ ભરાતાં;
 પરમ એકાંતક, અને આત્મ્યાંતક, પર ભક્તિ જ્ઞાન પરમ-રૂપ આતાં,
 સુધર્મ ને અનવતર, નિત્ય જે વિશદત્તમ, અનન્ય હેતુ, અનંવધિક
 પ્રીતિ થાયે;

શેષાવસ્થો ચિત્તાશેષ શેષૈતક, રતિરૂપ નિત્ય કૃત્ય—ધાયે.
 પરમ સન્નિધિરૂપ, એહ પુરુષાર્થભૂપ, ન્યુનતે યોગ્ય રૂપ નાથ કરશે;
 પૂર્વના અંશ તણા અળથઈ હે વિભો !! આપના વિરહથી આળ તરસ્યો.
 સ્નેહના મેહથી, સીંચોછો શ્રીવરા, પ્રગટ દૃષ્ટાંત આ યુગે જોયું;
 શ્રુતિરૂપ ગોપિકા, શુકળનકાદિકા, પામીયા પરમથી ચિત્ત પ્રોયું.
 રિક્તી ને સિદ્ધી જે, સ્મૃત્તિ સૌ જગતની, અવર પુરુષાર્થ તે નહીંરે માયું;
 ચરણના શરણની નિત્ય સન્નિધતા, સ્નેહરસ ચાખતાં વિજયે લાગું
 બુદ્ધિ પ્રવચથી, શ્રવણ અધ્યયનથી, તીર્થ તપ જપ, ધાને નહીંરે બાસે;
 ભક્ત પ્રીતમ કૃપા પ્રપત્તિ ઉપાયથી, પરમરૂળ સન્નિધી નિત્ય ધાસે.

વિરોધી સ્વરૂપ.

પ્રભાત.

જમપતિ, અહીપતિ, સુરપતિ કેશવા, અખિલ સર્વેશ હે !!! વિશ્વસ્વામી;
 શાસન શીરધરી, ધર્મમય ચિત્ત કરી, જય ચહુ' વિશ્વયાત્રા વીચરવા.
 દેહરથ જીવરથી, મતી બતી સારથી, મન લગામ દશ ઇંદ્રિ ઘોડા;
 પંથ પરીક્રમણુમાં, જોડી જતાં ભ્રમણુમાં, લૂટશે વાટમાં શત્રુ પ્રૌઢા.
 પ્રકૃતિ અનુગુણે, વાંચનામય થકી, વિમૂઢ અડંકારથી અકૃત્યે ભૂલ્યો;
 અનંત અપચારથી, નોંદી-મમ ધર્મને, શત્રુના માર્ગને હસ્તે ખોલ્યો.
 પાપ આકંઠથી બદ્ધ છું નાચજી, -અક્ષર કામ (ના) માયા દાસ જેવો;
 અનન્ય વીશ્વાસ વીન, શરણુમાં કેમે ભળું પામું કેમે પરમ સ્થાન મેવો.
 જરૂર મળ નીશીચરો, વિષયી વિષધરો, દુરીજન હુકરો પંથ બળશે;

વિકટ વર વાટમાં, વેરી જગ ધાટમાં, પંથ લુલાવવા, યત્ન કરશે.
 પર સ્વરૂપ લુલવી, સ્વસ્વરૂપે હુલવી, પરમ પુરુષાર્થથી વીમુખ કરશે;
 શરણથી પાડશે, શ્રેય સંહારશે, ઘેરીને વૃંદમન ધૈર્ય હરશે.
 પ્રારબ્ધ ભોગવું, અનારબ્ધ બાકી તે, બચાટવી વીકમણે નાથ અટકે;
 સ્નેહી સેવનવૃત્તે, સર્વસ્વ સ્વીકારીને, શ્રીમુખ વચન કૃપા શણે અટકે;
 દયાદ્રષ્ટી ઠરે, આત્મા આપ વરે, સુમતિ સકિત રૂપ પંથે ધાયે;
 પ્રાણુ સખ્યા ઠરી ભોમ બને અચાના, સ્તોત્ર એ મર્જના જો મનાયે.
 ખરી કમણુ ચાલને, નિદ્રા સંયમ હાલની, ભાવના સ્વીકૃતે વીક્ત જાશે.
 ભક્ત પ્રીતમ કૃપા વશ યાત્રા થતાં, શરણુ ઉપાયથી ચરણે ધારશે.

શુભંગી વૃત.

પરમ પ્રાપ્ય એ પાંચ, પચ્ચીશે ખાસ,
 પ્રપત્તિ, દયા લાભથી, રક્ષે દાશ.
 નથી ધર્મ નિષ્ઠા, નથી નાથ ભક્તિ;
 નથી તત્ત્વનું જ્ઞાનને અન્ય શક્તિ.
 સ્થિતી દર્શી વ્હાવી પ્રભો ભાવ લેજો;
 સદા દિવ્ય જ્યોતિ શિશુ ચિત્ત દેજો.

દેજો જ્યોતિ દાશને, શ્રીપતિ ભક્ત વરદાય;
 પંચ તત્ત્વ રૂપ સ્થાપતાં, જય જય વિજય વરાય.

સચ્ચિદાનંદકી જય.

અર્થ પંચક જ્ઞાન સાધન બોધ

પ્રાપ્યરૂપ બ્રહ્મણો રૂપં પ્રાપ્તુશ્ચ પ્રત્યગાત્મનઃ ।
 પ્રાપ્ત્યુપાય ફલં પ્રાપ્તેસ્તથા પ્રાપ્તિ વિરોધિચ ॥
 વદન્તિ સકલા વેદા સ્તેતિહાસ પુરાણગાઃ ॥
 મુનયશ્ચ મહાત્માનો વેદ વેદાન્ત પારાગઃ ॥

(ઇત્યાદિ સિદ્ધાન્તેષુ શાસ્ત્ર)

પ્રાપ્ય—અક્ષરપ (૧) પ્રાપ્તા-પ્રત્યગાત્મા (૨) પ્રાપ્ત્યુપાય-
 પ્રાપ્તીનો ઉપાય (૩) પ્રાપ્તિફલં-પ્રાપ્તીફલ (૪) પ્રાપ્તિ વિરોધી-
 પ્રાપ્તીનું વિરોધી (૫)

એ પ્રમાણે પાંચ વસ્તુ, સકળ, વેદ, ઇતિહાસ ને પુરાણમાં
 મુનિમહાત્મા વેદ વેદાંગ પારંગ કહે છે. અર્થાત્

સર્વ શાસ્ત્રમાં જાણવાનાં, અધિકારી વર્ગને પાંચ, સાધન છે.
એવો ખરા શાસ્ત્રજ્ઞોનો મત છે.

એ પાંચ સાધનમાં, પ્રથમ સાધન સ્વસ્વરૂપજ્ઞાન બીજું
સાધન પરસ્વરૂપજ્ઞાન-ત્રીજું સાધન ઉપાયજ્ઞાન-ચોથું સાધન
પુરુષાર્થજ્ઞાન, પાંચમું સાધન વિરોધી સ્વરૂપજ્ઞાન.

એ પાંચ સાધનોમાં દરેક સાધનમાં પાંચ પાંચ પ્રકાર છે. એથી
પચીસ પ્રકારનું જ્ઞાન અર્થ પંચક સાધન પંચક કહેવાય છે.

ઓગુરુદર્શન

ગુરુસ્વરૂપ—આધગુરુ (પરાતપરગુરુ) અધ્યાત્મિક (પરમેષ્ઠીગુરુ)
વૈદિક (પરમગુરુ) લૌકિક (આલોકજ્ઞાન પ્રદગુરુ) ઇત્યાદિ ગુરુસ્વરૂપ
શાસ્ત્રમાં કહેલાં છે (એ ગુરુસ્વરૂપ જ્ઞાન ગુરુદર્શન અંચથી મેળવવું)

ગુરુશરણુ પ્રસન્નભાવ પ્રાપ્ત-બોધ

(ભાવણી-ચાલ કુંડી)

ગુરુ શરણુ પ્રસન્નભાર ચાલ્ય, નિત્ય આ બોધ મૂઠે ઉરમાંય;
સત્ય શ્રેય જ્ઞાન સ્થીરસ્થાન એ, સદ્શાસ્ત્ર વચ્ચે પમાય.
અનેક શાસ્ત્રમત જાણે વચવીતે, શુદ્ધ વર્તન, ક્યારે થાય;

ગુરુથી શીઘ્ર તત્ત્વ દર્શાય—નિત્યં

શ્રીપરાત્પર અધ્યાત્મિક વૈદિક, લૌકિક ગુરુ દર્શાય;
કર્મન પુણ્ય જ્ઞાનથી શરણે, શીઘ્રધર્મ વહાય.

ગુરુથી શીઘ્ર કૃપા વરાય—નિત્યં

મેષ્ટ શાસ્ત્ર વેદના જ્ઞાતા, તત્ત્વાર્થ શાસ્ત્રમય કાચ;

શાસ્ત્રજ્ઞે કહી બતાવે, કરી બતાવવા પંથ ચઢાય
એ ગુરૂથી શ્રેયે બળાય—નિત્ય.

ગુરૂ વચન બોધ ગ્રંથે રહીને, શ્રવણ મનન નીર્દોષ્યાશન થાય;
જે શીખવ્યું તે તે સંભારી, ઉપકાર સ્મર્યું નિત્ય કરાય.

નવીન તવ ઉત્તમતા દર્શાય—નિત્ય.

ગુરૂ, વશીલે શ્રેયે બળતાં, શુચી વૃત્ત પ્રેમે વરાય;
બક્ત પ્રીતમ શરણુ વરાતાં, જન્મ કૃતારથ થાય,
ગુરૂ ગોવિંદ રૂપ દર્શાય—નિત્ય.

(૧) સ્વ સ્વરૂપ જ્ઞાન.

પોતાના સ્વરૂપનું જ્ઞાન, અર્થાત્ જીવના સ્વરૂપનું જ્ઞાન સ્વ સ્વ-
રૂપ પાંચ પ્રકારનું છે તે.

(૧) નિત્ય—નિત્યધામમાં સંન્નીધ વચ્ચનાર, પાર્ષદો. વિષ્વકસેન ગરુડ આદી.

(૨) મુક્ત—પ્રકૃતિના સમ્બંધથી રહિત, નામ રૂપથી અતિરિક્ત જીવો. (જે જીવો-મોક્ષ-મુક્ત થયેલા તે)

(૩) બદ્ધ—શ્રીહરીથી વિમુખ થયેલા, સંસારમાં બંધાયેલા, માયાથી જકડાયેલા મનુષ્યાદી જીવો.

(૪) કેવલ—આત્મ જ્ઞાનાનંદમાં તત્પર રહી, પોતાના સ્વરૂપમાં જ લીન રહેનાર બકતીના અમરદ આનંદથી વિમુખ, મનુષ્ય વિશેષ

(૫) મુમુક્ષુ—મોક્ષની ઇચ્છાવાલા. એ જે પ્રકારના છે.

૧ મુક્ત—તૈલધારા વહિત જોવી તેલની ધારા ખંડિત થતી

નથી. તેવા પ્રકારે, કર્મ જ્ઞાનપૂર્વક ઇશ્વર સેવા, ભક્તીમાં, અનુરાગી
તન મન ધન અર્પણ કરી તે યુક્ત રહેનારા.

૨ પ્રપન્ન—પ્રભુમાં કાંઈક સ્નેહ ધરાવનારા. એમાં બે પ્રકાર છે.

૧ આર્તિ પ્રપન્ન—સંસારી વિપયશુષ્કમાં તપ, સંકટમાં
આર્તિ થનારા. જેવા વૃતાસુર.

૨ દુષ્ટ પ્રપન્ન—શરીરની સમાપ્તિમાં મોક્ષ પ્રાપ્તિમાંજ સંતોષ
ધરનારા, અને નિર્દોષ બગવત્ કૈર્ત્તવ્ય કરનારા.

સ્વસ્વરૂપે ભક્ત સ્વરૂપ પ્રાપ્તિ બોધ

(સિદ્ધાવધી-ટુંકી ચાલ)

સ્વસ્વરૂપ ભક્ત પદ ચાલ, ભક્તીપદ સાધન સજન મન માંલ,

એકમેવ અદ્વીતીય સ્વામી, તેતો કદી ન થવાય;
 પશ્ય તેતો તું ચક્ષુ રહેવાથી, પૂર્ણથી પૂર્ણ પમાય.
 સૂક્ષ્મ એ માર્ગ વીશ્વે દર્શાય-ભક્તિ.

જીવ સ્વરૂપ પંચ કથ્યા છે, શ્રેષ્ઠ મુમુક્ષુતા થાય;
 ભક્ત પ્રપન્ન છેકી બેઠો, પ્રપન્ન ઉભય કહેવાય.
 ભક્ત થૈ સ્વામી શરણે રક્ષાય.—ભક્તી.

પ્રથમ જગાસા ધૃષ્ટની ધરતા, અનુકુળ સદા ચરણ થાય.
 ચિત્ત એકાગ્રતા યોગ શ્રદ્ધાથી, કર્મ ઉપાસના ને વરાય.
 મળ વિશ્લેષ દુર પળાય.—ભક્તી

કર્તાવ્યા કર્તાવ્ય રૂપ વિવેક પ્રગટે, વિવેકે ભક્તી દ્રઢવાય;
 તેથી મદ્ધા વિશ્વાસ દ્રઢતા, ચાતા પૂર્ણાનુરાગ પમાય.
 તવ ત્રીલોકે વૈરાગ્ય દર્શાય—ભક્તી.

વૈરાગ્ય યાતાં છુટ પ્રેમ જામે, અલ્પગતા વિવેકે દર્શાય,
એથી નમ્રતા બાવે ચાલી, પ્રેમ વૃદ્ધીએ આદ્રવતા થાય.

બાવે સંકીર્તન સત્સંગ ધાય.—ભક્તી

સર્વસ્વ નીવેદન મનથી યાતાં, દશાવશતન અર્પાય;
વાશના રહિત યાતાં શમ દમ, ઉપરતી તિતિક્ષા બરાય.

અધીકારી પરીનો થાય—ભક્તી.

આજ્ઞા કાયરતા મંદતા કુતર્ક, બય શંકા આશુરી ગુણ જાય,
જીયાસાદી ક્રમે કલા ગુણ, દૈવી રૂપે દ્રઢ દ્રઢાય.

ભક્ત પ્રીતમ રૂપે વરાય—ભક્તી.

૨ પરસ્વરૂપ જ્ઞાન—શ્રી પરમાત્માના સ્વરૂપનું જ્ઞાન શ્રી પર-

માત્માના સ્વરૂપમાં પાંચ પ્રકાર છે.

૧ પરસ્વરૂપ—પરનામ, વાસુદેવ, નારાયણ, વિષ્ણુ, શબ્દથી વાચ્ય. વૈકુંઠમાં નિત્ય પર વિભૂતિ સહિત વિરાજમાન, જે મુક્ત જીવોથી સેવાયલા જેને ભગવાન આદી શાસ્ત્રે કહેલા છે તે.

૨ વ્યુહસ્વરૂપ—વ્યુહનામ, વાસુદેવ, સંકર્ષણ, પદ્યુમ્ન અનિરુદ્ધ, આદી નામ વાચ્ય, જલશાયી-જગત કારણ, જે ક્ષીર સાગરમાં શયન કરનારા છે.

(૩) વિમલસ્વરૂપ—વિભવ નામ, શ્રીરામ, શ્રીકૃષ્ણ આદી ચોવીશ અવતાર.

(૪) અંતર્યામી સ્વરૂપ—અંતર્યામી નામ, ચેતન અચેતનના અંતર શરીરમાં રહીને પ્રકાશભૂત થઈને, જીવદત્ત ધર્મના પાલન કરવા વાલા “ જ્યોતી સ્વરૂપ. ”

(૫) અર્ચાસ્વરૂપ—અર્ચા નામ ભક્તોની સુલભતાને વાસ્તે મંદીરમાં, શાસનવશ થઈ રૂપ નામના ધારણ કરવાળા, મૂર્તિ સ્વરૂપ સર્વ શક્તિવંત છતાં, અશક્ત સમાન રહીને જીવોના કલ્યાણ માટે બંધાયલા જેવા, મૂર્તિ સ્વરૂપ, શ્રી રામચંદ્ર, શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર, શાલીગ્રામ (શિવાદી) આદી મૂર્તિધારી ભગવાન.

પરસ્વરૂપે (પરમાત્મા સ્વરૂપે) સર્વંસ્વ ભાવ પ્રાપ્ત
બોધ.

(ભાવણી.)

હરી છે એકજ મુજ માથે, ઝોળખ તું શ્રુતી સ્મૃતીથી ખાંતે,
એકજ સ્વામી આ વીધનો, શાઝ સમંત છે વાત;

દીગ્ને વીવીધ રૂપ કર્મ નામ બેદે, દ્રઢ કર જ્ઞાન સંગાથ.

શરે નહીં કાંઈક તર્ક થાતે-ઓળખ.

પરસ્વરૂપ જ્ઞાન પ્રાપ્ત યોધ માર્ગ.

સર્વ વ્યાપક નીર્ગુણ સગુણ, દીગ્વ્યમંત્રજ રૂપ તાત,

પંચ સ્વરૂપે શીઘ્રે ઉપાસે, વરસ્વરૂપે યોગ્યતા સાથ.

સ્વરૂપે ઠરીશ દ્રઢ પાતે-ઓળખ.

ઉપાય સ્વરૂપ જ્ઞાન પ્રાપ્ત માર્ગ.

રૂપ ગુણ લીલા કર્મ નામ એ, નીત્ય સેવને બળાય,

શ્રવણ મનન નીંદીધ્યાસને ધાતાં, નીત્યસન્નીધી બળાય,

લીલા રસ ઠરો શર્ણુ થાતે-ઓળખ.

વિરોધી સ્વરૂપ હરખોધ માર્ગ.

ઉપક્રમણ ઉપસંહાર. અન્યાય, અપૂર્વતા ફળ જણાય;

અર્થવાદ ઉપપત્તિ છ લીંગે, તાત્પર્ય નીર્ણય કરાય

દ્રઢારો નાશ્રય ન્યાયે ધાતે-ઓળખ.

પુરુષાર્થ સ્વરૂપ પ્રાપ્ત માર્ગ.

દીવ્ય અલૌકિક શક્તીવંત સ્વામી, છે સર્વ નીયંતા આપ,

નીજ જયે જયવંત કરતા, ભરતા અભયતા આપ.

શક્તીવંત બને પાદ ધાતે-ઓળખ.

અસર્ણશર્ણ, નિસાધન તારક, સત્યખંધુ સુરદ સ્વભાવ;

દૈવી-રૂપ, ગુણ કર્મે સર્વથા, પૂર્ણ પૂર્ણ પ્રદ ભાવ.

પરમાનંદ દ્રઢે ભાવે ધાતે-ઓળખ.

દેવી સંપત્તી સ્નેહ શરણથી, સંન્નીધી થાતા તાત,
 ભક્ત પ્રીતમ છે સર્વસ્વ મમ, દ્રઢ થશે શાસન વાટ,
 પરમ પુરુષાર્થ વર ધાટે-ઓળખ.

(૩) ઉપાય સ્વરૂપ જ્ઞાન

ઉપાય સ્વરૂપમાં પાંચ પ્રકાર છે.

(૧) કર્મ ઉપાય સ્વરૂપ—યોગ, યજ્ઞ, દાન, તપ, ધ્યાન,
 સંધ્યા, વન્દન, પાંચ મહાયજ્ઞ, અગ્નીહોત્ર, તીર્થયાત્રા, ધર્મ, શાસ્ત્ર
 અભ્યાસ, ભગવત્સમારાધન (પૂજા) ઇત્યાદિ કર્મ.

(૨) જ્ઞાનઉપાય સ્વરૂપ—યોગ જન્ય જ્ઞાન સાધન, સર્વેશ્વર

પોતાના અન્તઃકરણ વૃત્તિથી હૃદયગત કરીને તદ્વાકાર વૃત્તિરૂપ થવું.
અહમમ દ્રષ્ટી થવું.

(૩) ભક્તિ ઉપાય સ્વરૂપ—તેલની ધાર સમાન અખંડ
ભગવત્ પ્રેમરૂપ રમરણાકાર વૃત્તિ, ભક્તિ કર્મજ્ઞાન પૂર્વક શાસ્ત્ર
અનુસાર હોય તો મોક્ષ આપનારી હોય છે. (પરમ પુરુષાર્થ આપે
છે) અને કર્મ જ્ઞાન રહિત શાસ્ત્ર વીના, પણ પ્રેમ પ્રમુદ્ધરૂપ જે
ભક્તી તે પ્રેમ લક્ષણ કહેવાય છે.

(૪) પ્રપત્તિ ઉપાય સ્વરૂપ—સર્વમાં અશક્ત, અર્થાત્ કર્મ
જ્ઞાન, ભક્તિ યોગોમાં, મતી, મતી, રતી વીનાને પ્રપત્તિ (શરણાગતિ)
શ્રેય દેનારી છે.

પ્રપત્તિ (શરણાગતિ) એ પ્રકારની છે.

આર્ત પ્રપત્તિ—નિહેતુક ભગવત્પ્રસાદથી, ભગવાનનો અનુભવ

હોવામાં ત્વરા અને એનાથી સંસાર, વિષય અસહ્ય થાય છે તે ભાવ.

દક્ષ પ્રપત્તિ—શરીરનો અન્ત હોવાસખ ભગવત્ પ્રાપ્તનો થતો
૬૬ નીશ્ચય તે.

(૬) આચાર્યાભિમાન—સર્વ, પ્રવૃત્તિ, નિવૃત્તીના તદ્ધીન તથા ઉપાદનમ્ સર્વ ઉપાય, સર્વ કર્મોને શ્રી આચાર્ય સમર્પણ કરીને, સર્વદેવમય આચાર્ય છે. તેનાથી, શ્રેય એવા વીશ્વાસથી નિર્ભર હોવું. ગુરુ આશાધીન રહેવું, નિત્ય ગુરુ સેવા સ્વીકારી ગુરુ શીષ્ય બનવું.

ઉપર જણાવેલા પંચ વિધ ઉપાય સ્વરૂપમાં શરણાગતિ અને આચાર્યાભિમાન શ્રી વૈષ્ણવ સંપ્રદાયમાં મુખ્ય મનાય છે.

ઉપાય સ્વરૂપે, પ્રપત્તિ-ભક્તી પ્રાપ્ત યોધ.

(લાવણી)

હરી શરણુ રનેહ રશ્યા'હય, નિત્ય આ વિચાર સજ હરમાંસ,

પૂર્ણાનંદ પુરણુકામ ધણી ધામાદી શ્રેષ્ઠ કથાય;

સર્વ શરણ્ય સદસ્નેહી દાતા અભય બળ શ્રેયે ભળામ.

હેતુવશ શરણુ હરીનું કરાય—નિત્ય૦

ઉપાય સ્વરૂપ પંચ છે તેમાં, ભક્તી પ્રપત્તિ સરલ દર્શાય;

હ્રી માઈ રક્ષણુનો ભાર, સાર હરીવરના નીશ્ચે થાય.

શરણુભાર હરીથી વહાય—નિત્ય૦

છળાનુકુળ સંકલ્પો કરવ્વ, પ્રતિકુળનો ત્યાગજ થાય,

રક્ષણુ વિશ્વાસ કીર્તન ધર્મે, દીનતા કાર્પણ્યતા ધાય

એ છ અંગે શર્ણુમતી ગાય—નિત્ય૦

પ્રભુ કૃપાપાત્ર વચમાં રાખી, શરણાગતિ સુખમે વરાય;
જેવી ઓથ તેવું બળ બળે છે. પંથ નીર્ભય સરલ દર્શાય.

શ્રીગુરુ આલવાર ઓથ જણાય—નિત્ય૦

શ્રીમુખ શરણ ઉપાયે ધાયે, દૃઢ નીશ્ચયે સ્થીર દરાય;
એક ઉપાય એક માગણી, એક વશે સૌ વંશ થાય.

નિજ કન્યાશ્ચ પીડા દર્શાય—નિત્ય૦

અન્ય ઉપાય હરી જી મધ્યમ, કર્મગાન બકતી કહેવાય.
હરી ઉપાય અન્ય જી મન્દા, અધમ એ શાસ્ત્રે લેખાય

તજી એ શીખે પરમેધાય—નિત્ય૦

ભવીષ્ય પાપો ન કરવા દૃઢ, પશ્ચાતાપ ઉર થાય;

નિત્ય કેંકર્મ શ્રેયે બળવા, કર સંપૂર્ણ દીન થે ધાય,

હરીથી નીશ્ચે તે રક્ષાય—નિત્ય૦

હરી શાસન વશગીથે વીચરતાં, અન્યાશ્રમ વસ્તુત ભય;

અકિંચનતા પ્રાપ્ત થાતાં, ભકત પ્રીતમ ચરણે વરાય

શ્રેષ્ઠ એ શાસ્ત્રો અનુભવે ગામ—નિત્ય૦

પુરુષાર્થ સ્વરૂપ

પુરુષેણ અર્થનીય—પરમ પુરૂષ પરમાત્માથી મેળવવાનું

સ્વરૂપ જ્ઞાન. પુરુષાર્થ સ્વરૂપમાં પાંચ પ્રકાર છે.

(૧) ધર્મ પુરુષાર્થ સ્વરૂપ—પ્રાણિરક્ષણોપયોગિક શાસ્ત્ર
વિહિતાજ્ઞા પાલન પૂર્વક કર્મ વિશેષો ધર્મ: ॥

જેનાથી પ્રાણીઓનું રક્ષણ થઈ આલોક પરલોકના શ્રેયસ્સ
ભાગી થવાય, અને મુખે જીવન રક્ષાય. એવી શાસ્ત્રોક્ત ભગવાનની

આજ્ઞા પાલન-પૂર્વક, જે કર્મ કર્યું જાય, તે ધર્મ છે. તેમાં, ધર્મ વર્ણ, આશ્રમાદી, તન, મન, ધનાદીની ઉન્નતિ રૂપ પેટા બેદ છે.

(૨) અર્થ: પુરુષાર્થ સ્વરૂપ.

વર્ણ, આશ્રમના અનુસાર, ધન, ધાન્ય આદિ, દેવ પીતૃ અતિથિ, સત્સંગ, એઓમાં પૂર્વોક્ત, ધર્મબુદ્ધિથી ખર્ચ કરવો.

(૩) કામ પુરુષાર્થ સ્વરૂપ.

કામ પ્રરૂપાર્થમાં જે પ્રકાર છે.

(૧) ઐહિક—પિતા, માતા, ધન, ધાન્ય, સ્ત્રી, પુત્ર, ભુમી

ધત્યાદી પ્રાપ્તિ અર્થે.

શબ્દાદી વિષય, શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ; ગંધ, આદી મળતારા,

સુખની પ્રાપ્તિ અર્થે—

(૨) પારલૌકિક—પરલોકના, સુખ, સ્વર્ગાદી, અપપરાદી, સંગ-
વિહાર આદીની પ્રાપ્તિ અર્થે—

(૪) આત્માનુભવ પુરુષાર્થ સ્વરૂપ—

દુઃખથી નીવૃત્તિરૂપ થઈ, કેવળ આત્માને અનુભવ કરી
અહમય ચીત ચતાં, મોક્ષ સરખું સુખ માનવું તે અર્થે—

(૫) મગ્ધનુભવ પુરુષાર્થ સ્વરૂપ—

પારખ્ય કર્મેના નાશ કરી, પુણ્ય પાપની નિવૃત્તિ થતાં.

(અસ્તિ. જાયતે પરિણમતે વિવર્ધતે અપક્ષીયતે વિનસ્યતિ)
છે, પેદા થાય છે, પરિણામને પ્રાપ્ત હોય છે. વધે છે. ઘટે છે. નાશ
હોય છે. એ જ ભાવના શરીરને ત્યાગ કરી, સુસુમ્ના નાડી વડે
મસ્તક ભેદન કરીને સૂર્યદારથી, શ્રીવિરજા (વૈકુંઠમાં નદી છે) સ્નાન-

દારાં સૂક્ષ્મ શરીરને દુર કરીને, સકલ તાપ નીવારક માનવ, કર સ્પર્શ કરતો, શુદ્ધ, સત્વાત્મક, જ્ઞાન, આનંદ સ્વરૂપ ધારણ કરી શ્રી હીંથી સેવિત, નિત્ય મુક્ત સેવિત, ઇશ્વરવાસ, સ્થાન (વૈકુંઠ કૈલાસ આદી) માં જઈ ભગવદ્ સમીપ રહીને નિત્ય કેંકર્ય (સેવા કરવી) સેવન કરવું.

પુરુષાર્થમાં પૃથક પૃથક ધર્મમાં ભેદો છે. (એ સર્વીસ્તર ગુરૂ બોધે લખ્યું છે તે જોવું.) અહીંના, હીંદુ ધર્મ શાસ્ત્રમાં “પરમ પુરુષાર્થ” પરમ પુરુષ જોનો અર્થ તેજ પરમ પુરુષાર્થ, ઉત્તમોત્તમ સ્વીકારેલો છે. અર્થાત્ પરમ પુરુષની પ્રાપ્તિ એજ અર્થ તે પરમ પુરુષાર્થ છે.

પુરુષાર્થ સ્વરૂપે ભગવદનુભવ-સ્નેહ (કૈંકર્ય નિત્ય
સેવા) પ્રાપ્તીકર યોધ.

(લાવણી)

પરમ પુરુષાર્થે અનુભવ ચાહી, નિત્ય આ વિચાર સજ ઉર માંહી,
પંચ સ્વરૂપ પુરુષાર્થે ઠણા છે, પરમ અનુભવ રહેને દર્શાય,
વિવેક શ્રદ્ધા વિશ્વાસ પ્રેમ, મુત્ર નીત્યાનંદે ધાય.

બાળ પીતા સમ રક્ષાય-નિત્ય.

ભક્તી સ્નેહ સર્વસ્વ ભાવ સેવા, પ્રેમાનુરાગ શ્રદ્ધા કથાય,
પ્રગાઠ ભક્તી અનન્ય પ્રેમ નામે, વસ્તુ લક્ષ્યાર્થે ચર્ચાય,

અનુરાગ લક્ષે શાસ્ત્રો ગાય-નિત્ય.

અમૃત પ્રાપ્તીપરા, અપરા, હી ભેદે લાભાર્થે વર્ણાય,

પરાપરોક્ષ, અપરોક્ષ સાધન ફળ, શ્રુત સ્વભાવીક પરોક્ષ લેખાય,
નીગુણ પરાલૌકિક જણાય-નિત્ય.

અપરાદૃષ્ટ, શ્રુત ગોચરાગોચર, બ્રાહ્મ અંતર સાધને સધાય.

અપર સાધને અપરા ધાતાં, અંતરાંશ સ્નેહ તરંગ રેલાય,
સ્વાભાવીક પરામુળ દ્રઢાય-નિત્ય.

દૃષ્ટ સન્નીધ અવીચળ વીરામ, પ્રેમ સ્વરૂપે પ્રેમાનંદે વહાય;

પૂર્ણ સ્વરૂપ નીર્ગુણ પરાએ, સાધન અપરાથી વરાય,
દૈવી શળ ઈ તત્સદ્ દર્શાય-નિત્ય.

બક્તી સાધનમાં છે બક્તી, બક્તી ફળ બક્તી સેવા થાય,

જગ્યાસા સદાયાર યોગ વિવેકને વૈરાગ્ય પ્રેમે દર્શાય.

આર્ત અર્પી જગ્યાશુ યાત્રી ધાય-નિત્ય.

આજસ કાયરતા મંદ કુતર્ક, ભય શંકાદી પ્રતીમંધક થાય,
વિષય દુસંભ સકામ ચીંતા, વિનાશક દુરજ પળાય.

સત સંગાદી સહાય કે રક્ષાય—નિત્ય.

સુગમ નિર્ભય સ્નેહ મારગ છે, દ્રઢાશ્રયે પૂર્ણ ભરાય,
ભક્ત પ્રીતમ કૃપાવશ હરતા, નિત્ય કેંકર્ષ વરાય.

પૂર્ણથી પૂર્ણતા ભળાય—નિત્ય.

(૬) વિરોધી સ્વરૂપજ્ઞાન

વિરોધી સ્વરૂપ પાંચ પ્રકાર છે.

(૧) સ્વ સ્વરૂપ વિરોધી—દેહને આત્મા માનવો, ભક્તી

માર્ગમાં પરમાત્માનો આત્મા ખુદ દાસ છે. બાળ છે. એજ બાહ

સંલગ્ન થવું એજ મોક્ષ પ્રદાતા છે. અન્ય બાવે બંધન છે. જેથી પોતાને સ્વતંત્ર સમજવું એ ભક્તીમાં સ્વસ્વરૂપ વિરોધી છે.

(૨) પરસ્વરૂપ વિરોધી—ભગવાન તજી અન્ય દેવ તાન્તરમાં પર સ્વરૂપી, સમાનતાની ભાવના ધરવી તે, પરસ્વરૂપ વિરોધી છે.

(૩) પુરુષાર્થ સ્વરૂપ વિરોધી—ભગવત્ સેવામાં ઇચ્છા ન કરતાં, અન્ય સેવનની અન્ય કર્મની ઇચ્છા થવી તે વિરોધી.

તેમાં સંસારી કર્મમાં સંલગ્ન નીરંતર રહેવું તે—પુરુષાર્થ સ્વરૂપ વિરોધી છે.

(૪) ઉપાય સ્વરૂપ વિરોધી—

સીદ્ધ ઉપાય (એક વશ સૌ વશ થાય. એક જણાતાં સર્વ જણાય, પૂર્ણ થી પૂર્ણ બળાય) ભગવાનને છોડી, પરમ પુરુષાર્થ માટે વિદ્યત આપવાવાળા અન્ય ઉપાયો કરવા તે ઉપાય સ્વરૂપ વિરોધી છે.

(૫) પ્રાપ્તિ સ્વરૂપ વિરોધી—

શ્રી ભગવાન અને ભાગવત (વૈષ્ણવ) જનોની નીંદા, અપરાધ, અવગણના કરવી. સેવામાં વીધન આપવું ઇત્યાદિ પ્રાપ્તિ વિરોધી છે.

**વિરોધી સ્વરૂપે જગયાત્રા પર્યટણે વિરોધહર શ્રેય
પ્રાપ્તીકર બોધ.**

(સાવણી)

વિશ્વ વાટે પરમ શ્રેય ચહાય, નિત્ય આ નિયમગૃહે ઉરમાં
અનેક જન્મ સંસીદી થાતાં, પરમે પ્રેમ ભળાય;
ભાવ ભક્તીવશ શ્રીગુણ વચને, સ્નેહ સુગમ દર્શાય.

અભય તે હરી મળથી રક્ષાય.—નિત્ય

જગ્યાશા સદાચાર યોગ વિવેક, વૈરાગ્ય પ્રેમ સંપત્તિ ધાય.

બનતા ભક્તીના અધીકારી, શરણ ભક્તી એ પરમ બળાય.

અહો ભાગી વીશ્વે લેખાય—નિત્ય

સ્વ સ્વરૂપ વિરોધી તે, દેહ આત્મા સ્વસર્વેશ્વર થાય;

પર સ્વરૂપ વિરોધી તે, અન્ય સર્વેશ્વર કહી ધાય.

પુરુષાર્થે સકામ ધન્ય બળાય—નિત્ય.

ઉપાય વિરોધી પરમ ત્યાગી, અન્ય ઉપાયે ધાય,

પ્રાપ્તી વિરોધી હરી હરી જનના, નીંદક ચે વખણાય.

વિરોધી ભક્તી વીનાશી લેખાય—નિત્ય.

નિત્ય નૈમિત્તિક શાસ્ત્રને મચતાં, ઇષ્ટ સમર્પણે ધાય,

નીજ સાધનરત ટેકે ભજતાં, ભક્ત પ્રીતમ પ્રસાદ પાય.

જગ્યાત્રા વિજયવંત થાય—નિત્ય.

દર્શન સ્તવન.

પુંજન (માનસીક)

પદ (યસોદાનંદ તણા ધરમાં—એ રાહે)

દર્શાયા દેવી દાન દેવારે દર્શાયા દેવી દાન દેવા;
નિત્ય નીયમની સાધન સેવા, સ્વીકારો મમ દેવા.

મુવર્ણ રત્નમય ચારે—મુવર્ણ.

રમ્ય મૃદુલ દીવ્યાશન કલ્પ્યું, રૂદ્યાશન વાર

મુગંધીત પુષ્પ સહીત વારીરે—મુગંધીત.

ચરણાં યુગ્મે પાદ અદ્ય અરપતાં, પાદ વશંધારી
તિર્યોદક નૌત્તમ છે જેમાં રે—તિર્યોદક.

આચમ્ય શુદ્ધી શુદ્ધામૃત દ્રવતા, શુદ્ધિવાધે તેમાં

શીતોષ્ણ મુંગધીત ચારે—શીતોષ્ણ,
સ્નાન જળથી નીર્મળ નહાતાં, નીર્મળ તેહ નીહાતુ
વસ્ત્ર આ પંચરંગે વરતાં, રે—વસ્ત્ર.

સમય સમયે પરીધાન વીશ્વોદરે, જીવના ધાર કરતાં
સૌભાગ્ય પ્રદ દિવ્ય ગંધ આ છે રે—સૌભાગ્ય.
ચાંદન કુંકુમ લેપન ચિતે, જય દિવ્ય દાન દે છે
અક્ષતો અક્ષયે કરતાંરે—અક્ષતો, અક્ષયી કરતાં;
પુષ્પ રત્નદામવ નિવાસને વરતાં, પ્રેમ પરમે ધરતાં.
પરીમલ અમીત યુથ સાથેરે, પરીમલ.

દશાંગ ધુપતી ધુતી ધીકાવું ધ્યાન ધુપે માયે.
તીમીર હર અમી દીપ જ્યોતીરે. તિમીર.

સ્વયં પ્રકાશીત મૂળ કાન્તીવશ, દર્શને દ્રઢ દ્રઢતી.
 દુગ્ધ રૂળ અન્ન ભોજન આરે. દુગ્ધ.
 નીત્ય તૃપ્તથી પ્રાપ્ત થાતાં, ભાવ બળે ન્યાહળું.
 રત્ન હેમ રજતને મુક્તારે. રત્ન.
 દ્યોત્તાન દામોદર દ્રઢતાં, દિવ્ય દેહ વરતાં.
 વિષ્ણુ તેજ વાદ કર્પુર ધારી. વિષ્ણુ.
 આરવી કર્ણાં રૂપ દર્શનની, આસ્ત વર વારી.
 અશ્વમેધ પદે પદે ધારી. અશ્વમેધ.
 પરીક્ષમણ વીશ્વવાટે વરતાં, મીટે બ્રમણ બાળી.
 આપ છો સર્વસ્વ સરણ્ય સ્વામીરે. આપ છો.
 નમન પુષ્પાંજલિ સ્વીકૃતથી, બનતાં અનુભામી.

ભાવવશ સ્નેહ સેવે ઠરતાંરે. ભાવ
 પોતાનું પોતે સંયમે સ્વીકારી, મન સેવને વરતાં,
 જ્ઞાત્રવશ મન શેવા ધારીરે. શાસ્ત્ર.
 ભક્ત પ્રીતમ કૃપાપ્રસાદે, કરતા અધિકારી.

મંગળા દર્શન સ્તવન.

રાહ-(રૂડાઢીસો છો)

જય મંગળ કર મંગળા, અમંગળ હરેરે

શેષ પરમ મંગળ ભળેરે.

મંગળ પ્રાકટય કરમગુણ મંગળ, મંગળ નામ લીલા ધામ મંગળ,

મંગળ નીધીવત, મંગળ પ્રદ એથા હરેરે—જય૦

મંગળ મુરતી મનહર ધ્યોતિ, કોટી બાનુ શશિસમ ન્યોતી;

રશી રૂઢય દાશ્વ તીમીર હરેરે—જય૦

મંગળ અસન વસન આભુષણ, મંગળ શાસ્ત્ર સમય સર બૂષણ;

શરણે મંગળ અભયતા ભરેરે—જય૦

મંગળ દર્શન પુંજન મંગળ, મંગળ ધ્યાન ગાનરશ્ન મંગળ.

મંગળ શ્રવણ રક્ષપાન મંગળ તાલરેરે—જય૦

મંગળ યજ્ઞ જાવતઃ તિ શ્રુત્તંદ, મંગળ મુનિ વંદિત પદ વૃંદ.

સકલતર મંગળે, મંગળતા વરેરે—જય૦

ભક્ત પ્રીતમ મંગળ કર આરતી, વારત મંગળ આરત આર્તી;

પ્રસાદ મંગળ કર દર્શના નંદ ભરેરે—જય૦

મંગળાપ્રસાદ ભાવ

(વિરોધહારી) સ્તવન

(પ્રભુ આનંદનધન અવીનાશી એ રાહે)

જય વિશ્વ મંગળ કર સ્વામી, મંગળ કર ભર્તા જય કર્તા.

વિષ્ણુ સ્વરૂપે અંતરયામી ભવ ભયના હર્તા જય વર્તા.

જગજ્ઞાત્રા ધર્મે વિચરવા, ચાહું નિત્ય સેવા વરવા;

મંગળે મંગળમાં કરવા—મંગળ.

ભય ભાસે અમણમાં ભારી, વર વાટે હુટે કર્મ કારી;

કૃપા કટાક્ષે મંગળ પારી—મંગળ.

સ્વસ્વરૂપ ઉપાયે જહડવા, પરસ્વરૂપ પુરુષાર્થે ભળવા;

પ્રીતિ પ્રતિતી પ્રેમે ભરવા—મંગળ.

વિશ્વકર્મ સેવન બાવે હરશે, જગયાત્રા સફળતા વરશે.

બકત પ્રીતમ સન્નીધતા મળશે—મંગળ.

મંગળા આર્તસ્તવન બોધ.

(પ્રભુ ખબર અમારી સદા રાખશેતરે)

હરશે ક્યારે, મંગળા, અમંગળ હરી ને;

વરશે ક્યારે, દષ્ટિ મંગળ અમીરથ વરી ને;

કશે ત્યારે, મંગળા અમંગળ હરી ને;

રશે સુધી નીચામક ગુણે ચીત હરી ને;

કૃપા વશે, ગુણ મહારમ્યા સહિત બકિત ખરી ને—

રહેશે ગુણ કર્મ નામ રહ્યે મન વરી ને;

કૃપા વર્ષે, સ્મરણા સક્તિ ભક્તિ ભણા જે—
 છે મંગળ દર્શન દાર, અમંગળ હરી જે;
 ભક્ત પ્રીતમ, કૃપા શેષે ધરી તે દો. જડી જે—

શાશ્વગાર દર્શન સ્તવન

દર્શન સત્ય સ્વરૂપાનંદ શાશ્વગાર સ્વામનુંરે,
 અખીલ સ્વરૂપાનંદ પ્રદ મુદામનુંરે;
 નીર્મળ નીલ મણી સદ્રશ તંન,
 કમળ ગર્ભ સદ્રશ છે લોચન.
 વદન કમળ, અંગાકૃતિ રૂપ દીવ્યાનંદ ધામનું રે—

કિરીટ મુકુટ કુંડળ, હાર કેયૂર, કેડ કાંચીરણુ ઝણુતા નેપૂર;
તપ્તસુવર્ણ સદ્રશ વસ્ત્રો, પંચરંગ જીવન ઠામનુંરે—

હેમ મુકતામણી વૈજ્ય, વનમાળા, કડા પહોંચી કંકણુ શણુગારા;
કરકમળ આયુધ દર્શાવે, અભય શ્રેય તમામનુંરે—

કટીકોંકણી પીતામ્બર શોભે, ચરણગતી મંદથી મન મોહે;
નખ શીખ શણુગાર છે, દેવી દાન પ્રદ દામનુંરે—

નીર્ગુણ સગુણ લીલા વપુધારી, સમય સમયના અને વીહારી;
આરત ભયકારી, અને નિત્ય સ્તેષ મુદામનુંરે—

ભક્ત પ્રીતમ રૂપ; શણુગાર છતી, નથી અનુભવે એ છે રીતી;
સ્વરૂપ સુધા સીંચો, શરણુ શ્રેય કામનુંરે—

શાશ્વત્માય પ્રસાદ જ્ઞાન.

(પરસ્પર) સ્તવન.

જય સચ્ચિદાનંદ સ્વામી પૂર્ણાનંદ ભર્તા સત્ય વરત્યા,
અપિલેશ્વર અંતર્યામી સત્ય સ્નેહી વરત્યા.

વેદ પ્રણવે હરી પોકારે, શ્રુતિ સ્મૃતિ નીયંતા ધારે;

કર્તા, ભક્તા, હર્તાનામી-પૂર્ણાનંદ.

પર વ્યુહ વિભવ અંતર્યામી, લહયા ચર્ચા પંચરૂપ તામી;

સગુણ નીર્ગુણ દેવી ધામી-પૂર્ણાનંદ.

ગુણ લીલા રવરૂપ વીજુતી, નથી છતી અનુભવ સીતી,

ભક્ત પ્રીતમ સર્વસ્વ પ્રતિતી-પૂર્ણાનંદ.

આર્ત સ્તવન બોધ.

ક્યારે ! ! ! સત્ય સ્વરૂપાનંદ, દર્શન કરશે જો;

જ્યારે સત્ય, સર્વસ્વે અગ્રમતી રશે જો,

ત્યારે ! ! સત્ય સ્વરૂપાનંદ દર્શન થશે જો.

સમુદ્ય નીર્ગૂણે સત્ય દૃઢ જ્ઞાન વરશે જો,

દર્શને વિશ્વ મુર્તિ, રૂપા સક્રિય બક્રિય રશે જો.

સત્ય જ્ઞાનાનંદે, તન્મય આનંદ વરશે જો.

વિરહ દુઃખહારી, વીરહ સક્રિય બક્રિય થશે જો,

સત્ય સ્વરૂપ સન્નીધ કર પ્રેમ થશે જો,

થવું થાવું વસવું, તન્મયા સદિત બક્રિય રશે જો.

દર્શન શણુગાર, દેવી દર્શનવત્ વશે જો,
ભક્ત પ્રીતમ, કૃપા શેષે સ્વરૂપાનંદ રશે જો.

ગ્વાલ દર્શન સ્તવન.

દર્શુ દીવ્ય વિભૂતિ પ્રકાશક ગ્વાલ દર્શન અહીરે
લીલા રશ પાન ધર્મો સહીરે.

લીલા વપુ લીલા દિવ્યકારી, અખીલ વીશ્વમાં પ્રકટ વીસ્તારી,
લીલા વીગ્રહ, ધામ દર્શન આશા ગૃહીરે.

નિત્ય ઐશ્વર્ય લીલા છપ્પી ઠરવા, રૂઢ્ય અભયતા સ્નેહે જકડવા,
પાદ શરણ પાલક ચીન્હ એવાણે લહીરે.

ષટ શરણાગત મુક્ત અધિકારી, માધુર્ય ઐશ્વર્ય લીલાપાન કરી;
 રતુ સમય નૌતમ ક્રમેકારી, ઠરે આશ્રીત ધર્મે વહીરે.
 રાસ વિલાસ ત્રય શ્રેષ્ઠાનંદ આપે, રાગે રંગી દિવ્ય અંગે થાપે;
 કાપે સંગ જગરંગ નિજનંદે વહીરે.
 યુગલ સંગ રસ વિહાર લીલા, દર્શે દૈવી દાસ દાસી રસીલા;
 સેવા મેવા ભેવા સ્થાપે, સહચરા સંગે સહીરે.
 ભક્ત પ્રીતમ કુંજવીહારી, દિવ્ય વિભુતિ પ્રસાદ પાન કરી;
 ધટીત ધર્મ વશ હારો, એ આશા ગૃહીરે.

ગ્વાલ પ્રસાદલાવ

સ્વસ્વરૂપ સ્તવન

વિશ્વસેવ્ય અઢીતિય સ્વામી, પૂર્ણાનંદ ધર્તા ધર્મ વર્તા.

અર્પી સેવ્ય સેવક સમ સેવા, અપૂર્ણને પૂર્ણ કરતા જય વર્તા.
અર્વ સેવ્ય સર્વસ્વ શ્રેયકારી, બનો નિસાધને સન્નીધકારી.

જન પ્રણત આર્ત રક્ષા ધારી—અપૂર્ણ.

નીજાંશ ધર્માનંદ વીશારી, બન્યો વીપરીતે વિગ્રોગી વીકારી,
ચાતાં સાધનહીન આશ ધારી—અપૂર્ણ.

નિત્ય મુક્ત બદ કેવળ અધીકારી; પંચ મુમુક્ષુની જાણ લાભ ધારી
કરો ઘટીત 'સેવ્ય સેવાધારી—અપૂર્ણને.

નીજ ધર્મે શ્રેયરસ મુજ બળશે, લીલા દર્શન વીશે પરમ વરશે
બક્ત પ્રીતમ પ્રસાદ વશ દરશે—અપૂર્ણને.

આર્તી સ્તવન

ક્યારે શરણ ધર્માનંદ પ્રગટ થશેજો

ક્યારે શરણ સ્વરૂપ, દ્રઢતા કૃપા વશેજો

ત્યારે શરણ ધર્માનંદ પ્રગટ થશેજો—

તાંન ધનથી સેવક, સેવા ધર્મે વશેજો

બનીને સખ્યા પ્રેમે, સખ્યા શક્તિ બક્તિ રશેજો—ત્યારે.

વહી કાન્ત કાન્તા, ધર્મે-પ્રેમે રશેજો;

તન્મય પ્રેમે પાતાં, કાન્તા શક્તિ બક્તિ વશેજો—

બાળ વાત્સલ્ય ભાવે, પ્રેમે સેવ સજેજો;

જનન્ય ભાવે પાતાં, વાત્સલ્યા શક્તિ બક્તિ થશેજો—

નીજ સ્વરૂપ સેવા, સજવા, મન નીશ્ચયિ વહેજે;
મહત્ત પ્રીતમ, કૃપા શેષે; ધર્માનંદ નીકટ યશેજે—

રાજભોગ દર્શન સ્તવન.

હું સર્વેશ્વર રાજેશ્વર, રાજભોગ દર્શન ખરૂંરે,
શેષ દુઃખ કરે પરૂંરે—
સ્નેહી શરણ્ય પૂર્ણાનંદ કામ, દાતા અમય ખળ શ્રેય પૂર્ણધામ;
પૂર્ણપતીથા, પૂરણ શરણ્ય સેવન વરૂંરે—
ધર્મ માર્ગ ખળ પાખંડે વહ્યા છે, તીર્થ તપ દાર કલુષિત થયાં છે;
અનેક વાદથી, બ્રમિત મન છે કેમે ડરૂંરે—
મંત્ર તંત્ર વૃત્ત ટેક વીન બાસે, પ્રેરક સજન મૂઠ પાખંડે વીલાસે.
ખટ શત્રુ વ્યામોહ વ્યાપારો કયા બળું રે—

અસ્થાનંદી જન દેવ દેવી ઉપાસે, નીજ સેવનની સેવા પ્રકાશે;
 ભાવ, વિવેક, ધૈર્ય હર દીસે, ક્યાં મળુરે—
 ભક્ત પ્રીતમ કુંજ વીહારી, શરણુ સેવન વીન નહીં કો બારી;
 મતી ગતી રતી, વીનાનો અપકવ પ્રપત્તિ વરૂરે—

પ્રસાદ ભાવ સ્તવન.

(ઉપાય સ્વરૂપ.)

જય સર્વેશ્વર રાજેશ્વર સ્વામી, સર્વસ્વ શરણ્ય ભર્તા.

જય વરતા.

જય પૂર્ણાનંદ નામી ધામી, અમય બળ શ્રેય ધર્તા;

ચર્ચે હરતા.

વિશ્વ શરણ્ય સર્વસ્વ સ્વામી, વસવા સન્નિધે આનંદ પામી,
કરો દર્શને શ્રેય ગામી—અભય.

કૃપામાર્ગ, ધર્મ; તીર્થ યાગ, મંત્ર તંત્ર વૃત્ત તપ ત્યાગ;
પ્રેરક કલુષિત સંત ગુરુ ભાગ—અભય.

શરણ્ય ઉપાય ધર્મ ગુણ ભક્તિ, ગુરુ અભિમાન ખટ પ્રપત્તિ.
નથી પ્રપત્તિ વીના મતી ગતી—અભય.

શરણ્ય કૃપા વીના નથી આરી, ઉપાય આર્ત અરજ ભો સ્વીકારી
અકિંચન અનન્ય ગતી ધારી—અભય.

ભક્ત પ્રીતમ કુંજ વીહારી, કૃપા પ્રસાદ પ્રપત્તિ અધીકારી.
આર્ત અરજે કરો શ્રેય ધારી—અભય,

આર્ત સ્તવન.

ઠ્યારે સર્વસ્વ શરણ્ય, સન્નિધી સ્થીર થશે જો;

ઠ્યારે પરમ સન્નિધી, ઉપાય સ્થીર થશે જો,

ઠ્યારે સર્વસ્વ ભાવે, પ્રપત્તિ ખટ મન વશે જો;

ત્યારે પરમ સન્નિધી ઉપાય સ્થીર થશે જો.

જ્ઞાને સર્વસ્વ શરણ્ય, સત્ય સ્વામી વશેજો;

સેવન-સદાભાવે-પૂર્ણ શક્તિ ભક્તિ રશેજો—

દર્શી સર્વ સ્વપૂર્ણ, અનન્ય શરણે મન ધશેજો;

નિત્ય સેવને વરવા, દાસા શક્તિ ભક્તિ રશેજો—

શરણ્ય ધર્મ હ અંગે, નિશ્ચયી થૈ પદ ઠરેજો;

ભક્ત પ્રીતમ કૃપા શેષે, સન્નિધી પૂર્ણાનંદ ભરેજો—

પુષ્પાંજલી સ્તવન.

નમસ્તે નમસ્તે વિભો વિશ્વ મૂર્તે;
 નમસ્તે નમસ્તે ચિદાનંદ મૂર્તે.
 નમસ્તે નમસ્તે તપો યોગ ગમ્ય;
 નમસ્તે નમસ્તે શ્રુતિ જ્ઞાન ગમ્ય.
 ત્વમેકં શરણ્યં ત્વમેકં વરણ્યં,
 ત્વમેકં જગત્કારણ્યં વિશ્વ રૂપમ્.
 ત્વમેકં જગત્કર્તૃં પાદ પ્રહર્તૃં;
 ત્વમેકં પરં નિશ્ચલં નિર્વિકલ્પમ્.
 ત્વદેકં સ્મરાય સ્તવદેકં બજ્રમ;
 ત્વદેકં જગત્ સાક્ષિરૂપં નમામઃ

સદેકં વિધાનં નિરાલંબ્ય મીશં
 ભયાન્મોધિ પોતં શરણ્યં વ્રજમઃ
 ભયાનાં ભયં ભીષણું ભીષણાનાં;
 મતિઃ પ્રાણિનાં પાવનં પાવના નામ.
 મહોઽચ્ચૈઃ પદાનાં નિચન્તૃ ત્વમેકં;
 પરેષાં પરં રક્ષણું રક્ષણા નામ.

રક્ષો સર્વસ્વ માહરા, બની ચરણ શરણ વરદાય;
 સ્તવને પ્રપન્ન પ્રિયવરં, જય જય જય દર્શાય.
 સમ્યગ્વિદાનંદકી જય.

નિશ્ચયાષ્ટક.

(ગજલ)

અજીવ વિષે, હીસો સ્વામી; થયા તેથી, અનુભામી.
 તજીયું કેમ, યુગો વીતે, નમ્યા તે નમ્યા, આદીધતે.
 ચડ્યા તે ચડ્યા, સભ્ય હારે, પડ્યા તે પડ્યા, ચર્ચુ પ્યારે.
 વઢ્યા તે વઢ્યા, અન્ય સાથે, ગૃહ્યા તે ગૃહ્યા ચર્ચુ હાથે.
 વણ્યા તે વણ્યા, શ્રેષ્ઠ વાટે, રહ્યા તે રહ્યા પતી આશે.
 થયા તે થયા, નિત્ય સાટે, ગમા તે ગમા વિયોગ માટે.
 ગયું તે ગયું, જે નહારું, થયું તે થયું સારું થનારું.
 રહ્યું તે રહ્યું, સ્થીર રહે, હથું તે હથું મુખ દેખે.
 તબ્યા તે તબ્યા સેવી દેવો, બન્યા તે બન્યા પુર્ણ એવો.

સુખ્યાં તે સુખ્યાં, ચિત્ત આરાં, સદા સંગી તે વશનારા.
 ક્યું તે ક્યું, નામ મુખે, ધ્યું તે ધ્યું ધ્યાન મુખે.
 વ્યું તે વ્યું ચિત્ત ખાઈ, ઠ્યું તે ઠ્યું નહીં જનાઈ.
 હરો તો દોષ સૌ જાણે, સુધારો તોજ સુધરાશે.
 ભરો તો ભક્તિ ભરાશે, ઉગારો તોજ ઉગરાશે.
 નમી નમીને બે કહીયું, દ્રઢો તો દ્રઢ દ્રઢાઈયું.
 ભક્ત પ્રીતમ નીશ્ચય દ્રઢજે, પ્રપત્તિ વશ ખીઈ ધરજે.

શરણાગતિ—પ્રપત્તિ પ્રાપ્ત્ય

(પ્રાયશ્ચીત)

(હરી ખખર—એ રાહે)

પશ્ચાત પૂર્વક આર્ત—સ્તવન.

હરીઃ ચરણ ચરણ સદા સ્થાપશેરે;

વચન ભૂંગી નીહાળી દાસી, દાસ, શ્રીનિવાસ—ચરણ

કુલ જાતિ ધન યૌવને મોહિત વચ્ચાન્ને;

બન્યા મૂર્ખ સ્વતંત્ર બની ખાશ્ય શ્રીનિવાસ—ચરણ.

નહિં જાણ્યા શીર્ષે શ્રી સ્વામિ રચાન્ને;

દીધું રક્ષે વસોછો સંગે વાશ્ય, શ્રીનિવાસ—ચરણ.

પોતે છીએ પતિ પોતા કાજ ચહુંજે;

તેને ગમ્યું સમ્યુંતા વાધ્યો ત્રાશ, શ્રીનિવાસ.—ચરણ.

કીધાં કર્મ અધર્મ વિવેકચાન તજીજે;

વચ્ચા છેક ભવમાંહે તજી પંથ, શ્રીનિવાસ—ચરણ.

ધાર્યા જુઠા ધણી નિત્યા નિત્ય ધણાંજે;

પ્રથ ન પરખ્યા, ખોટે લાગ્યા અંત, શ્રીનિવાસ.—ચરણ.

કીધા પ્રસંદ સિદ્ધાંત આંત કર ધણાંજે;

નહિ' શાંત, થયો ભમિત ચલિત કામ, શ્રીવાસ—ચરણ.

હારી ઝખમારી નાથ ઓથ અવ ગૃહી જો;

લહી દયાધારી વંદુ પુરણ કામ, શ્રી નિવાસ—ચરણ.

તમ વસ્તુ સંભાળો હાવે શ્રી પતિ જો.

શુચિ સેવા, રખાવો ગમતી રીત, શ્રીનિવાસ—ચરણ
પર ભક્તિ જ્ઞાન પરમ પંથે સ્થાપવા જો;

ભક્ત પ્રીતમ, સીજરંગ કરો સ્થીત, શ્રીનિવાસ—ચરણ

સ્ત્રીકૃર મહાદેવ, પાદ મૂળ મુપ સ્થીતં;

પ્રણતં પ્રણતાધારં, કેંકર્ષ વિનિ વેશ્ય.

તવાસ્મી શ્રી ભક્ત વરદાય.

સચ્ચીદાનંદકી જય.

પ્રસાદ સ્વરૂપ દેખાન.

જ્ય શ્રી સચ્ચિદાનંદ, સર્વેશ, શરીરી પૂર્ણાનંદ નામી;
 સેવ્ય; શરણ નીચંતા, સર્વસ્વ, કર્તા હર્તા નિત્ય ધામી,
 પરમ, નામધામ લીલા, અનુભવ, વશ રૂપાદી કે દર્શાતા;
 શર્ણુ, સર્વસ્વ પીતુ માતા, સેવા, નિત્ય સન્નીધી દ્રઢા દાતા.
 શરણુ શરણ્યે શ્રે ધારી, નિત્ય મુક્ત બદ્ધ કેવળ મુમુક્ષુ બારી.
 સ્વરૂપ નિત્ય એ વરવા, ધર્મ ધટ્ટીને સ્થાપો મતિ વિચારી.
 ઉપાય કર્મ જ્ઞાન ભક્તિ, પ્રપત્તિ ખટ ગુરુ ગર્વ દર્શાતા,
 ગતિ શરણુ શ્રે ધારી, મમ ગતિ નથી અન્યે પીતુ માતા.
 વરવાટે વિરોધી ભજણે, સ્વ પર ઉપાય પુરુષાર્થના હરતા,

કૃપાદ્રષ્ટી મળી હરશે, શ્રેય ભરશે સન્નિધી હા ભજતાં,
 પરમ સ્વરૂપાનુભવ, ધર્મ અર્થને કામના છો દાતા,
 કૃપાનુભવ દ્રષ્ટિ થાતાં પુરુષાર્થ પરમ ભજો પીતૃ માતા.

માત પિતા ભજો સ્નેહથી બાળ આર્ત વશ ધાય,
 સર્વસ્વ છો ચરણ શરણથી, જનો ધરીત વરદાય.
 સન્નિધિદાનંદકી જય.

સ્વામિ સર્વે હમ પિતાને સ્વામીન શરણા ઉ.

આવૃત્તિ ૧ થી.

મસ ૧૦૫૦.

उपावी प्रसिद्ध करनाहः—

સાધનાર મહાશય સતી.

શ્રી ૧૦૮ પૈર, પો ૧૦ હસિદ, હરિદાસ, વાયા, કાંડી-સર.

नियमः—अध्यापकः प्रश्नोत्तरं करोति.

શ્રી 'અનાવિલ' પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, અરાનપુરી જામન-મુદ્રત.

